

zu Brygida Helbig „Enerdownce i inne ludzie“

von Regina Mikielwicz am 28.08.2012

auf: <http://akcenty.de/2012/08/brygida-helbig-enerdownce-i-inne-ludzie/>

Za zbiór opowiadań „Enerdownce i inne ludzie” Brygida Helbig nominowana została do tegorocznej prestiżowej nagrody Nike. To ogromne wyróżnienie.

Niewielka publikacja z serii Kwadrat wydawnictwa Forma zasłużyła sobie na to, by zostać zauważoną. Autorka odsłania w niej fragmenty biografii małych, często zagubionych i poranionych ludzi, podglądanych w procesie Przemiany.

W opowiadanych zdarzeniach, epizodach wielkości nie ma. Jest natomiast m.in. ujawniona codzienność pokolenia przegranego, któremu odebrano tożsamość z dnia na dzień (jak niegdyś z półek sklepowych poznikały produkty enerdownskie). Jest pokazana specyfika zachowań podświadomie konserwowanych, które przez lata kształtowało życie ludzi socjalistycznej republiki.

Wyrosły w nim dwa pokolenia pretorianów, oportunistów i nieco zbuntowanych. Natomiast w nowym systemie, który pożarł jakoby Schlaraffenland, tłą się jeszcze bunty, ale wyczuwa się postępującą apatię i bezsilność pokolenia, które zostało przy bocznym torze. To już niekiedy tylko żalosna próba kreowania siebie, nawet czasami metodami przykrymi.

W zbiorze interesujące, niekiedy zabawne, ale przede wszystkim cierpkie opowieści o przegranych w transformacji. Wśród nich jest męski tercet, chłopcy z NRD, Rainer, Uve, Dieter, są kobiety jakoby barwne: emancypowana Uta, Niemka, są Polki berlińskie i to wszystko w melanżach zachowań impregnowanych wspomnieniami młodości w systemie, który szczeł, obrócił się w perzynę, zawalił się w niespełna 50 lat po jego hucznym wprowadzeniu.

Wiele myśli przenikających głęboko: o jestestwie, o odpowiedzialności, a wszystko okraszone humorem, czasem gorzkim, jak dobra czekolada.